

การดำเนินคดีอาญาของไทย ในชั้นก่อนฟ้องคดีนั้นจะเริ่มต้นด้วยการร้องทุกข์กล่าวโทษ และสืบสวนสอบสวน การสืบสวนและสอบสวนคดีนั้น ต้องกระทำโดยตำรวจ และพนักงานสอบสวน ซึ่งก็คือตำรวจ พนักงานอัยการมีหน้าที่เพียงการตรวจสำนวนและยื่นฟ้องคดีต่อศาล ระบบการดำเนินคดีของไทย ได้แยกการสอบสวนและฟ้องคดีออกจากกัน ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติของตำรวจไม่ว่าจะเป็นในด้านของการจับกุมและสอบสวน เนื่องจากมีการละเมิดสิทธิของผู้ต้องหาอยู่เป็นประจำ เพราะพนักงานสอบสวนได้มุ่งถึงผลสำเร็จในคดี ในการที่จะนำตัวผู้ต้องหาไปฟ้องและลงโทษเพียงประการเดียว โดยมีได้คำนึงถึงหลักกฎหมายในเรื่องของการสันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาจะต้องเป็นผู้บริสุทธิ์ ทั้งมิได้คำนึงถึงเรื่องสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิที่ผู้ต้องหาควรจะได้รับ ต่อมาจึงได้เกิดแนวคิดในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ต้องหา จึงได้บัญญัติถึงสิทธิต่าง ๆ ที่ผู้ต้องหาควรจะได้รับไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปีพุทธศักราช 2540 และได้แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาไว้อย่างมาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรการในการคุ้มครองผู้ต้องหาให้ได้รับสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และใน

กฎหมายต่าง ๆ และเพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดสิทธิของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน
คดีอาญาอีก

แต่อย่างไรก็ตาม สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญาก็ยังถูกละเมิดโดยตำรวจผู้จับกุม
หรือพนักงานสอบสวนอยู่ตลอดมา เนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหาที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
หรือในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ผู้ที่ให้ความคุ้มครองในชั้นสอบสวน
ได้มากที่สุดก็คือ พนักงานสอบสวน ซึ่งก็คือตำรวจ มาตรการที่ได้กำหนดแนวทางในการ
คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา จึงยังไม่เป็นรูปธรรม เนื่องจากพนักงานสอบสวน
มุ่งความสำเร็จในเชิงคดีเป็นสำคัญ ดังนั้น บทบาทในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา
จึงสมควรหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ เพื่อเข้ามามีบทบาทในด้านของการให้ความ
คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการก่อนฟ้องคดีนั้น มี
พนักงานอัยการซึ่งกฎหมายไทยได้บัญญัติให้มีหน้าที่เป็นผู้ตรวจสำนวนและกลั่นกรองคดี
เพื่อที่จะทำการฟ้องคดีต่อศาล พนักงานอัยการจึงมีบทบาทสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิ
ของผู้ต้องหาด้วยเช่นกัน แต่ในระบบกฎหมายไทยได้แยกอำนาจของพนักงานอัยการกับ
พนักงานสอบสวนออกจากกัน จึงทำให้เกิดปัญหาในด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา
ในชั้นสอบสวน ซึ่งพนักงานอัยการไม่สามารถที่ก้าวล่วงเข้าไปควบคุมดูแลและให้ความ
คุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาได้อย่างเป็นรูปธรรม สมดังเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงได้ทำการศึกษาถึงแนวความคิด และวิวัฒนาการ
บทบาทและอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในชั้น
สอบสวนตามหลักและระบบกฎหมายไทย ในลักษณะของการแยกอำนาจสอบสวนและ
ฟ้องออกจากกัน เปรียบเทียบกับแนวความคิดและระบบการดำเนินคดีอาญาในต่างประเทศ
ที่กำหนดบทบาทและหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเข้าคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา
เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบและปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในส่วนของ
การให้พนักงานอัยการเข้าไปมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน
และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย

Criminal proceedings in Thailand, prior to prosecution, start with the filing of complaints or charges, the investigation and the interrogation. The investigation and the interrogation are conducted by the police. The public prosecutors are responsible for the screening of the cases for prosecution in the court. Criminal proceedings in Thailand have separated the interrogation from the prosecution. As a consequence, there are problems related to the actions of the police in making the arrest and the interrogation, as there are usually violations of the rights of the accused at this stage. These violations occur because the police always seek to bring the accused to courts for punishment without keeping in mind that the accused is presumed innocent until proven guilty. In addition, the human rights and the rights pertaining to the accused are usually ignored.

However, there has been a realization that the rights of the accused should be protected so that the accused is treated fairly. As a result, the rights pertaining to the accused were specified in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540. Also, the Criminal Procedure Code has been amended accordingly to give protection to the rights of the accused, as provided in the Constitution and other legislation, with the intention of preventing the rights of the accused from being violated at the police interrogation stage.

In spite of the recognition of the rights of the accused, criminal defendants' rights have continuously been violated by the arresting police officers and the interrogation police officers. These officers should be the ones who protect the rights of the accused under the Constitution and the laws regarding Criminal Procedure. Injustice to the accused is thus created and the different legal measures to give protection to the rights of the accused have not materialized because the interrogation police officers' goal is to finalize their cases for prosecution.

Therefore, there should be an agency involved in this matter to give protection to the rights of the accused. The agency which is involved in the stage before the prosecution is the Office of the Supreme Public Prosecutor. The law provides that the public prosecutors are responsible for screening cases for prosecution. The public prosecutors, therefore, assume the vital role of giving protection to the rights of the accused. However, the law has separated the power of the public prosecutors from the interrogation by police officers. As a result, the public prosecutors cannot step in to control the interrogation and genuinely give protection to the accused, as is intended by the Constitution.

The author of the thesis has made a comparative study of the concept and the development of the roles, authority and duties of the public prosecutors in giving protection to the rights of the accused at the interrogation stage. This study compares the Thai legal system, which separates the power of the interrogation police officers from the public prosecutors, with the roles of the public prosecutors under the various laws of foreign countries. The results of the study can be used as guidelines in prescribing the methods and revising the laws to enable the public prosecutors to give protection to the rights of the accused at the police interrogation stage with the view that justice for the people would be served as is intended by the laws.